

Muuramenkantaan
Kivikautinen asuinpaikka
Muuramen kirkonkylässä.

Tutkinut
Julius Sielö
Kesäkuu 1930.

Muuramen karkaa
Kivikautinen asuinpaikka

Muuramessa
(ennen kuulunut Korpilakken pitäjään).
Tutkittu j. sillo 23-26 / VI 30.

Liitteinä 4 valokuvaa, asemapiirros
ja 2 kartta jäljennösinä.

Löytöpaikan
Metsäinen.

Talvella 1930 sai ylioppilas
Tauno Vuorinen Kansallismuseoon
4 saviasianpalasta, jotka oli
löydetty Muuramen Kirkonkylä-
lässä, ^(tai Vähällä) Tson-Jaakkolan talon
maalla, Ojy Karhulan alusella,
Pitkälän talon tiekaarassa
urheilukentän varten metsää
raivattaessa kesällä 1929. Kun
löydöt viitattiin Kivikauden
asuinpaikkaan, sai kirjoittaja
tehtäväkseen tutkia paikkaa
kesällä 1930 (matka autolla
Jyväskylästä Muurameen 12 km).

Enkisiä löytöjä.

Muuramen Kirkonkylästä
on ennen löydetty muutamia
kiviaseita — K. M. n:o 2214: 742,
löytöjä Isopai Savinen, 2214: 744 Ran-
talan pellosta, 2214: 749 Laakkalan
pellosta, 3259 Ahvenlammin
pellosta; Jyväskylän yhteisty-
seura säilytetään talitua, jonka

on löytänyt yliopp. T. Vuorinen
 geologisikonstaapeli Vuorinen puutar-
 kasta Muuramenjoen eteläpuolelta; Muura-
 men Kausakoulussa säilytetään
 kivikirveitä, jonka seppi Witten-
 berg on löytänyt Ala-Myllyn
 rautilta, Vihän alempana kuin
 Vuorisen puutarhasta löydetty
 esine (piirros Kausakoulussa).

Löytöpaikan
 Topografia.

Se löytöpaikka, josta edellä-
 mainitut saviastianpalaset ovat
 ilmistyneet, on Muuramenkarijan
 ja Jyväskylän-Jämsän maantien
 välillä sijaitseva, jota kutsutaan Ta-
 rannen Pietakangas. Harjun
 rintteeseen on aikoinaan muo-
 dostunut jyrkkiä ja korkea
 rantapenger, jonka juurelta
 mainittu kangas loivasti viet-
 tää maantiele ja Päijänteen
 rantaan päin. Kankaalla on
 lisäksi meikosti aattoilevia
 nieta-alkumatatiloita, joiden
 paikalla on selvä, Varkaisen
 rantamuodostuman leikkaus.

Muinais-Päi-
 jänteen ranta-
 viiva.

Penkereen juuren korkeus
 oli Pitkätien rannalta nivelloi-
 tuna (23/01 30) 23,20, 23,22 ja
 23,31 m yli päivän vedenkorkeu-
 den eli Nestimäen siis 23,2 m.
 Tämä korkeusarvo vastaa niinmuodon-
 sista rantaosaa, jonka on katsottu

näyttävän Muinass. Päijänteen suurinta
laajuuksia ennen sen laskua etelään
näin (Riivelin - Mäntyharjun - Jaalan
Maatta). Tolvosen mukaan on sama
rantaviiva Karjun länsipuolella 10,93
m yli Muuramenjärven eli 22,38 m
yli Päijänteen (100,60 m).

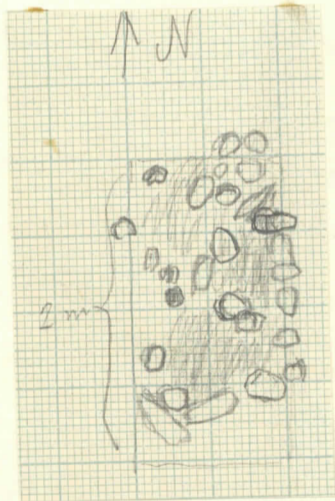
Kangas on siten voinut olla
tyyppillinen Kivikauden asuinpaikka,
edellyttäen, että vedenpinta on
ollut mainitun rantaviivan kor-
muudella tai vähän sen alapuolella.
Kankaan ja Päijänteen välillä
oleva Pitkälän mäki näkyy
olevan M. P:n alapuolella, joten
M. P:n aikana on täällä kohdalla
ollut verrattain laaja lahti. Veden-
korkeuden ollessa sen sijassa Kau-
maan alareunan kohdalla eli
maantien tasolla, on Pitkälän
mäki ollut saarena tai Karina
joten täällä kohdalla on silloin
ollut verrattain kapea salmi.
Kun Muuramen Karju on muo-
dostanut vesien väisen Kau-
maksen ja Kulkareiden ^{m. m.} metsän-
otuksille, esim. Niiville, on
paikalla tässäkin suhteessa
paikat edellyttäneet Muin usetta
Kivikauden asuinpaikoilla.

Saviastianpalaset olivat
ilmitulleet siten, että mänty-
jä oli maadettu juuriseen,
jollon niitä oli paljastunut
niedasta, ja kun niitä oli keuvista
nähty Kivikautiksi, päätettiin
toimittaa museoon nähtäviksi.
Muuta näkövauria ei kankaalla

oltu tehty, josta löydöt olivat esille
 tulleet sattumalta. Kentän tasoi-
 taminen urheilu kentäksi on melko-
 nen työ, jonka suorittamisesta ei ole
 tietoa. Sitä ennen on pakka tietou-
 den tarkennin tehtävä; ennen-
 kuin tasotus töihin ryhdyttäisiin
 muuttain niistä ilmoittaa Kansallis-
 museon. Kentän laajunden vuoksi
 toimitti kirjoittain sillä vain
 koekäivänsä siellä täällä.

Kaivaukset.

Maanpinnalla näkyi pari
 vankkaanäköistä kuopauksia, toi-
 nen urheilu kentäksi aiotun alueen
 (piikkilanka-aitauksen) eteläosassa,
 toinen sen ulkopuolella, lähes pari-
 kymmentä metriä penkereen juurelta.
 Viimeksi mainitulla paikalla kaivettiin
 kaivettaessa tuhkapesa, joka ulottui
 n. 6 dm syvyyteen. Lähellä sitä,
 aitauksen sisäpuolella, tavattiin
 n. 1 dm pinnan alla, kiviliesi,



n. 2 m pituisen ja 1 m
 leveän, sisältäen kehi-
 kkoa tuhkaa.
 Liesikivien juurelta
 eikä allakam tavattu
 tuhkaa, joten liesi
 näkyy olleen vain
 vähän käytännössä.

Lieden ympärystä avallaessa
 todettiin selvä muu ohu-
 laista asutuskerrosta 2-3 dm
 syvyyteen, viitaten n. 3 m
 läpimittaiseen kolkkaan.
 Paalureikiä tai selviä koken-
 rajaa ei ollut havaittavissa.

Munan vähen syvennällä ulottuva kivi-
pesäke esiintyi kodan pohjan
Maakkoisosasta. N.E. puolella,
kodaan ulkopuolella, oli ohuella
tuhka- ja asutuskerrosta. Ei
minikäänlaisia löytöesineitä.

Museen Keskikohdalla huo-
nattiin maan pinnalla savi-
astian-palasia, joita siihen Teu-
tiin vähän isompi I Koe-
kaivaus (n. 16 m²). Paikalla
ilmeis vahvaalainen Kuittuuri-
kerros, saviastian-palasia ja
Kerrosinimikkia.

II isompi Koekaivaus (n. 15 m²)
edellisestä N.E. suuntaan, kun
paikalla myös esiintyi maan-
pinnalla saviastian-palasia.
Tavattu ohuella Kuittuuri-kerrosta,
jonkun verran saviastian-palasia
ja runsaasti Kvarterisäitä,
joitakin sukamaisia. Munan
tuhkapesä (tuleenija), joka
ulottui n. 6 dm syvyyteen.

Useita pienempiä Koekuop-
pia kaivettiin sinne täne,
kavaiten heikompaan tai vah-
vempaa Kuittuuri-kerrosta
ja tuhkapesäkkeitä.

Korkeussuhteista mainittakoon
seuraavaa: maanpinta maantien ala-
puolella n. 18 m; Kentän alareunalla
n. 19 m; O-piste (iso kivi) 20,17 m;
Kentän keskivaiheilla 20,6 m
— kaikki edelliset mittaukset
yli Päijänteen 25/VI 50 — I iso Koe-
kaivaus, maanpinta 20,2; II iso Koe-
kaivaus, maanpinta 19,8; Kivilieden

pinta 22 m ja pohja 21,6 m; sekä
ylimmän tuhkapesän pinta 22,4 m
ja pohja 21,8 m — edelliset yli
Päijänteen 20/10 30.

Kulttuurikerrosta esiintyy
sitä aikaa 22 ja 19 m välillä
yli Päijänteen.

Tulokset.
Paikan maantieteel-
linen ja arkeolo-
ginen ikä sekä
luonne.

Tuon seudulla esiintyvä
rautaviva nähtävästi edustaa
M. P:n ylintä rantaa ennen
sen laskua etelään päin, ja
tuon paikan asutusjäännökset
sijaitsevat M. P. rautavivan
alapuolella, 19-22 m, on
silloin kivikautinen asutus al-
kannut, maantieteellisesti katsot-
tuna, vähän sen jälkeen kuin
Muiras-Päijänteen alkoi pur-
kautua etelään päin ja jat-
kunut jonkun aikaa, seuraten
alenevan Päijänteen rantaa.

Asuinpaikan arkeologisia
jäänteitä ilmaisevat Meramiikka-
löydöt. Nämä näyttävät ar-
keologisista ^(liiomaita) sekä tavallisuudelta
että koristeelta. Koristea-
ineine on käytetty kierrengö-
riä ja leveäkampaista lemmi-
keitä muoppia. Leimakkoristeita
muistuttaa osaksi Pilttiputaan
Rönmin, osaksi Viipurin Häy-
rymäen (entinen Urjalankin)
Meramiikka, poikkeaa Mon-
naan kampa Meramiikasta.
Muopparivien säännönmukaisuus
on arvoa suurempi, jolla on yhteistä

Kauppakeramiikalle, mutta huomatta-
va on, että Muopas menevät
yli ornamenttien, painuvat
Niin Kauppakeramiikalle.

Jos Kauppakeramiikan kat-
sojan alkavan vuoden 2500
vaiheella e. Kr., on Muurama-
kauden Keramiikka iältään
asettavasti 3. vuosituhannen
alkupuoliskolle e. Kr. Pak-
ka on siis ensimmäinen Tuu-
netin asuinpaikka Päijänteen
raunoille ja se on vakiinpa-
asuinpaikkoja Keski-Suomessa.

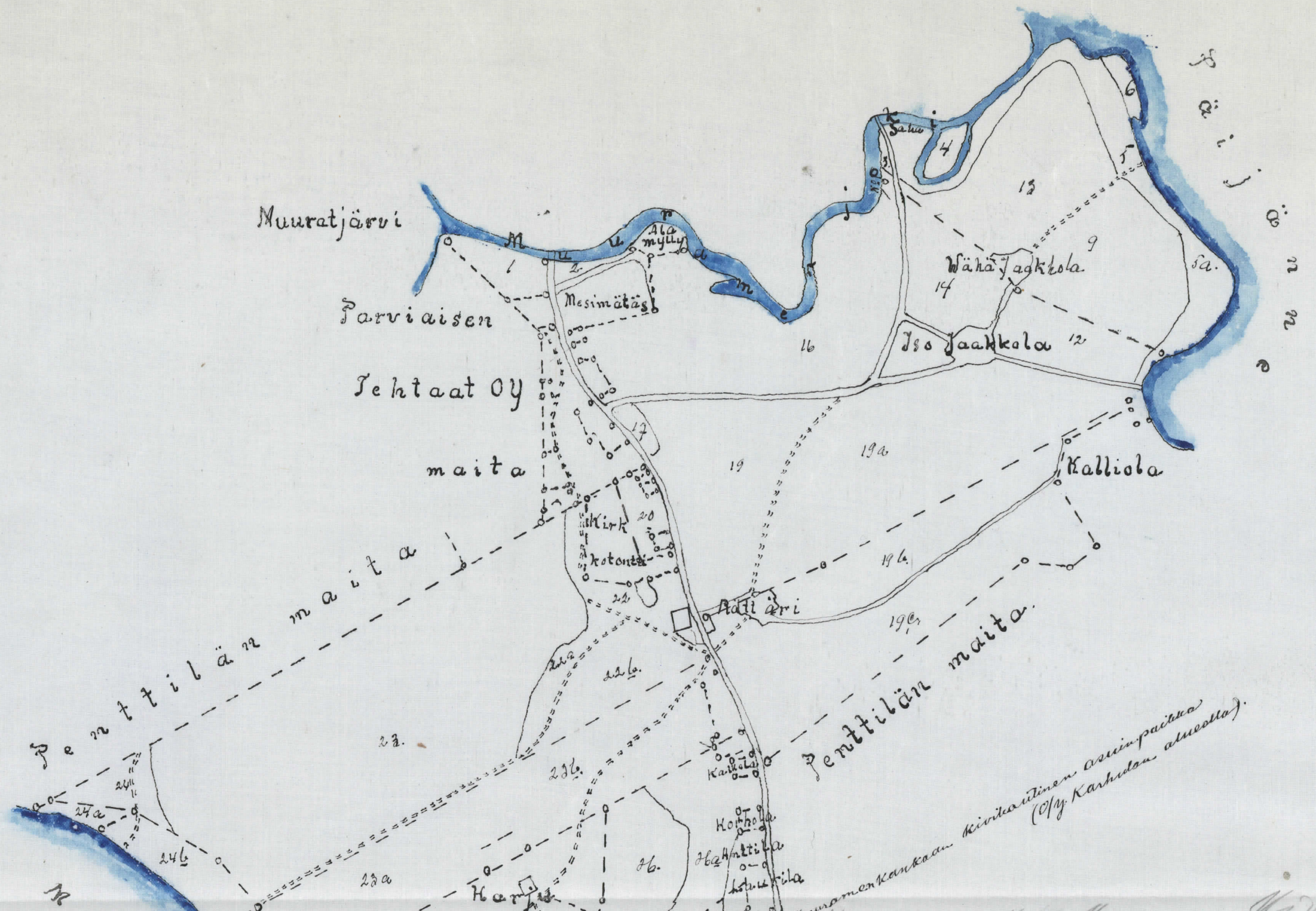
Muinais-Päijänteen pur-
kauksen eteläosien olisi
sitten tapahtunut vuoden
3000 vaiheella e. Kr. ^(tai vähin sen jälkeen), eikä vuoden
4000 vaiheella e. Kr., kuten
Ramsay on olettaut (Fennia
47, N:o 4, Nivåförändringar och
stenåldersbosättning i det
Baltiska området, s. 47). Töl-
vosen mukaan olisi Tans-
tapahtunut Litorina Trans-
gressian jälkeen, josta ajaksi
on arvioitu 5,800 v. sitten
eli n. 3,900 e. Kr. (Mu-
nais-Päijänteen, Terra 1923,
n:o 3-4, s. 17).

Mainittu Päijänteen ensimmäi-
nen purkauksen ja kaskeutumisen
näyttää tapahtuneen vähitellen, aino-
kivialueella, kuten löydöjen ja asuin-
kerroksen korkeussuhteista voi päätellä.

Asuinpaikan valunta viittaa
Kalastuksen harjoittamiseen. Lu-
kuisat kvarttinsalot taas viittaa-
vat ehkä nuolenterien valmis-
tukseen jk siis metsätoimien
pyyntiin.

Elk., 12/I 31.

Julius Sillio

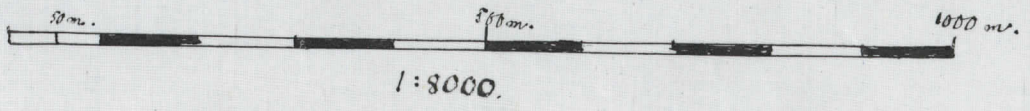


Handwritten signature or name at the bottom right corner.



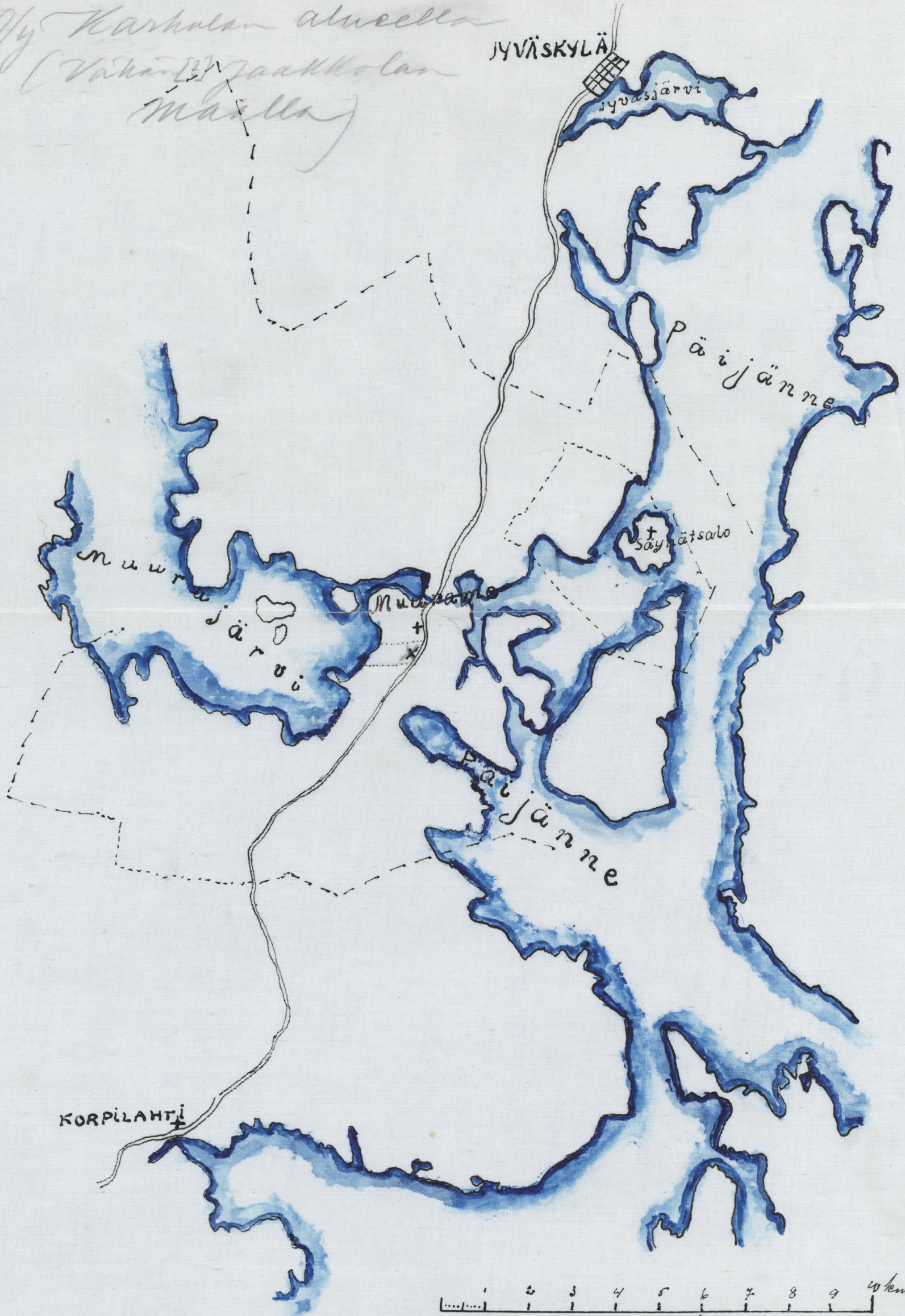
Muuramenkaan Kiv. Hautausmaalla Opy Karhu alueella!

Mittakaava:

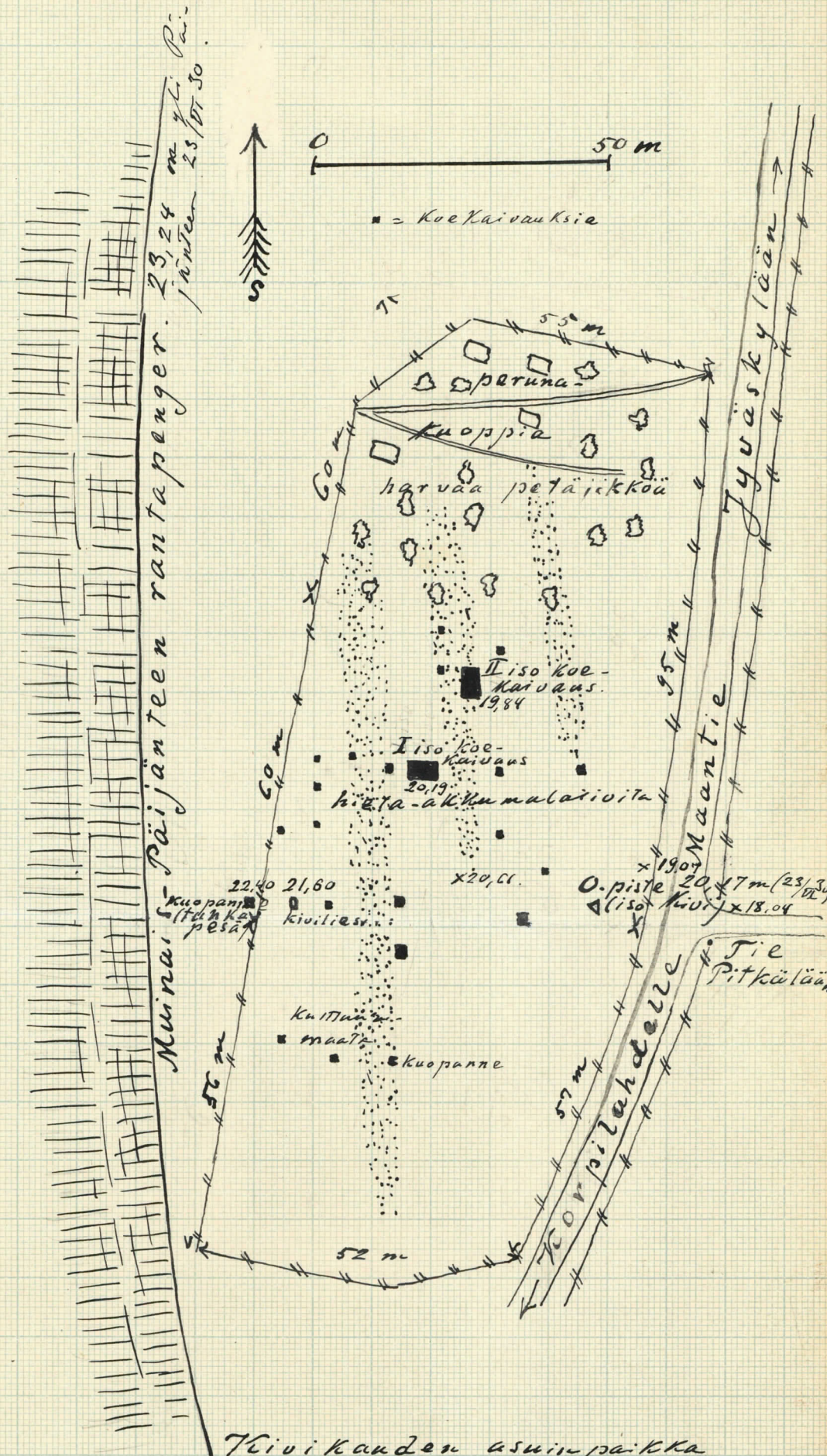


Muuramenkankaan Kivikautinen asuinpaikka
Ojy. Karhulan alueella [Vähän(?) Jaakkolan maalla].

Muuramenkankaan
Kivikautinen asuinpaikka
Ojy. Karhulan alueella
[Vähän(?) Jaakkolan
maalla]



Kilometri
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Kilometri 1:100.000



Tervikauden asuinpaikka
 Muuramessa
 Muuramonkan kaalla
 (urheilukentäksi aiottu alue
 aitauksen sisällä)

Muuramenkaupkaan Niidenlaaksoon asuinpaikka
Tutkivat J. Ailio kes. 1930.



Kiviliiden kaivaus S.W. suunnasta
(Karkula-yhtiön metsämaako. tait
P. Minni seisoen).
Valok. J. Ailio



Kiviliiden kaivaus S.W. suunnasta
Valok. J. Ailio.



Iso koekaivaus S.W. suunnasta.
Valok. lehtori L. Kuusamäki.



Muuramenkankaan Niivikautinen asuinpaikka
Änalalla; Piikkälän talo Paustalla.
W. Munnastu.
Valok. J. Silio kes. 1930.